

**LATVIJAS REPUBLIKAS
ADMINISTRATĪVO TERITORIJU UN
TERITORIĀLO VIENĪBU ZEMES
PĀRSKATS UZ 2011.GADA
1.JANVĀRI**

2011

Saturs

Anotācija	3
Terminu skaidrojums.....	3
Zemes pārskata atlases un apkopošanas kritēriji.....	5
1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2009. un 2010. gadā (uz 01.01.2011.)	7
Ievēribai	9
Izmaiņas 2010.gadā	10
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā.....	10
3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2011.).....	11
4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	12
5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2011.)	13
6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	13
7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2011.)	13
8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2011.)	14
Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	14
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2011.)	15
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2011.)	16
11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	17

ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats (turpmāk - Zemes pārskats) sniedz ziņas par zemes sadalījumu valstī (uz 01.01.2011.) pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem, ievērojot īpašuma tiesību statusu un īpašnieka statusu.

Zemes pārskatu sagatavojis Valsts zemes dienests atbilstoši likuma "[Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums](#)" prasībām, ievērojot Latvijas Republikas administratīvi teritoriālo iedalījumu uz 2010.gada 31.decembri. Uzskaitē ir pakļauta visa Latvijas teritorijas zeme, neatkarīgi no tās īpašuma piederības.

Zemes pārskata sagatavošanai izmantoti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk – NĪVK IS) dati.

TERMINU SKAIDROJUMS

Zemes īpašumi – visi nekustamie īpašumi, uz kuriem īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vai tiesiskie valdījumi, ja:

- ar zemes komisiju, pašvaldību un valsts institūciju lēmumiem atjaunotas zemes īpašuma tiesības;
- ar zemes komisiju, pašvaldību vai valsts institūciju lēmumiem zeme piešķirta īpašumā par samaksu;
- iegūti darījumu rezultātā.

Zemes lietojumi:

- zeme, kas ar pašvaldību, zemes komisiju vai valsts pārvaldes institūciju lēmumiem ir piešķirta pastāvīgā lietošanā fiziskajām un juridiskajām personām;
- zeme, par kuru ir pieņemti tikai zemes komisiju atzinumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu pilsētās, un vēl nav pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Valstij piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" valstij piekrīt un uz valsts vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 2. un 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Pašvaldībām piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" pašvaldībām piekrīt un uz to vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 3., 4., 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Zeme zemes reformas pabeigšanai – saskaņā ar likuma "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" 6.pantu ir zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta lietošanā fiziskajām vai juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām, kā arī zeme, par kuru pašvaldība pieņēmusi lēmumu par attiecīgās zemes izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likuma

[„Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums”](#) 25.panta (2¹) daļai.

Zemes starpgabals – saskaņā ar likuma „[Publiskas personas mantas atsavināšanas likums](#)” 1. pantu ir publiskai personai piederošs zemesgabals, kura platība:

- pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu apbūvei, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai,
- lauku apvidos ir mazāka par pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēto minimālo zemesgabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu atbilstoši apstiprinātajam teritorijas plānojumam, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai (ceļam);

Zeme zem publiskajiem ūdeņiem – saskaņā ar [Civillikumu](#) - jūras piekrastes josla, kā arī šā likuma 1.pielikumā uzskaitītie ezeri un upes.

Rezerves zemes fonda zeme – zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likumam „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”, kā arī zeme, kuru pašvaldība ieskaitījusi rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar vienādu īpašnieka statusu (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Jaukta statusa kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar atšķirīgiem īpašnieka statusiem (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Zemes lietošanas veidi – zeme, kura atšķiras pēc savām dabiskajām īpašībām un vairākus gadus pēc kārtas tiek lietota noteiktām vajadzībām.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas un kadastrālās vērtēšanas vajadzībām pašvaldības izpildinstitūcijas vai valsts institūcijas noteikts un apstiprināts nekustamā īpašuma atļautais izmantošanas veids atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai teritorijas izmantošanai un apstiprinātajiem apbūves noteikumiem.

ZEMES PĀRSKATA ATLASES UN APKOPOŠANAS KRITĒRIJI

Zemes pārskats ir pārskats par zemes sadalījumu valstī pa:

- nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (atbilstoši 2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.496 "[Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība](#)") un
- zemes lietošanas veidiem (atbilstoši 2007.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.562 "[Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem](#)"), ievērojot:
 - īpašuma tiesību statusu (zemes īpašums, zemes lietojums, zeme zemes reformas pabeigšanai, pašvaldībai piekritīgā zeme, tajā skaitā pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali, valstij piekritīgā zeme, rezerves zemes fonda zeme, tajā skaitā rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali, zeme zem publiskajiem ūdeņiem) un
 - īpašnieka statusu (fiziskas personas, juridiskas personas, pašvaldība, valsts institūcijas, jaukts statuss).

Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Zemes pārskatu apkopo 17 *MS Excel* tabulās, katrai tabulai atbilst viena datne, kuras lapās alfabētiskā secībā sakārtotas administratīvās teritorijas vai administratīvi teritoriālās vienības:

1. [Fizisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
2. [Juridisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
3. [Pašvaldību īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
4. [Valsts īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
5. [Jaukta statusa kopīpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
6. [Īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)
7. [Fizisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
8. [Juridisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
9. [Lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)

10. [Pašvaldībām piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
11. [Valstij piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
12. [Zeme zemes reformas pabeigšanai - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
13. [Rezerves zemes fonda zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
14. [Zeme zem publiskajiem ūdeņiem - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
15. [Pavisam kopā - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
16. [Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
17. [Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem.](#)

1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2009. un 2010. gadā (uz 01.01.2011.)

Administratīvā teritorija	2011. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība (ha)	2012. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība		Platību starpība (ha)
		ha	%	
Aglonas novads	39 375,1	39 260,5	99,7	-114,6
Aizkraukles novads	10 310,7	10 301,7	99,9	-9,0
Aizputes novads	63 958,0	63 952,6	100,0	-5,4
Aknīstes novads	28 459,8	28 392,4	99,8	-67,4
Alojas novads	63 062,9	63 053,3	100,0	-9,6
Alsungas novads	19 158,1	19 157,1	100,0	-1,0
Alūksnes novads	169 780,1	169 730,9	100,0	-49,2
Amatas novads	74 601,8	74 496,2	99,9	-105,6
Apes novads	54 426,0	54 415,6	100,0	-10,4
Auces novads	51 697,7	51 758,2	100,1	60,5
Ādažu novads	16 374,8	16 321,5	99,7	-53,3
Babītes novads	24 193,7	24 265,4	100,3	71,7
Baldones novads	18 074,6	17 943,3	99,3	-131,3
Baltinavas novads	18 490,8	18 518,9	100,2	28,1
Balvu novads	103 979,2	103 948,8	100,0	-30,4
Bauskas novads	78 670,1	78 661,0	100,0	-9,1
Beverīnas novads	30 125,6	30 108,2	99,9	-17,4
Brocēnu novads	49 675,2	49 664,8	100,0	-10,4
Burtnieku novads	70 123,1	70 058,9	99,9	-64,2
Carnikavas novads	7 928,3	8 044,1	101,5	115,8
Cesvaines novads	19 023,5	19 021,0	100,0	-2,5
Cēsu novads	17 261,1	17 266,5	100,0	5,4
Cīblas novads	50 960,1	50 962,4	100,0	2,3
Dagdas novads	95 138,3	94 754,8	99,6	-383,5
Daugavpils novads	187 141,2	187 103,1	100,0	-38,1
Dobeles novads	88 832,6	88 829,4	100,0	-3,2
Dundagas novads	67 435,8	67 421,7	100,0	-14,1
Durbes novads	32 001,0	31 987,5	100,0	-13,5
Engures novads	39 548,9	39 533,3	100,0	-15,6
Ērgļu novads	37 798,8	37 767,5	99,9	-31,3
Garkalnes novads	15 284,2	15 278,5	100,0	-5,7
Grobiņas novads	48 992,7	48 955,5	99,9	-37,2
Gulbenes novads	187 178,3	187 102,2	100,0	-76,1
Iecavas novads	31 152,1	31 140,9	100,0	-11,2
Ikšķiles novads	13 400,1	13 041,3	97,3	-358,8
Ilūkstes novads	64 709,1	64 656,7	99,9	-52,4
Inčukalna novads	11 209,2	11 196,2	99,9	-13,0
Jaunjelgavas novads	68 502,7	68 380,1	99,8	-122,6
Jaunpiebalgas novads	25 005,5	24 982,6	99,9	-22,9
Jaunpils novads	20 920,5	20 937,7	100,1	17,2
Jelgavas novads	131 652,9	131 612,5	100,0	-40,4
Jēkabpils novads	90 441,7	90 361,7	99,9	-80,0
Kandavas novads	64 827,0	64 747,4	99,9	-79,6
Kārsavas novads	62 666,3	62 683,4	100,0	17,1
Kocēnu novads	49 667,9	49 648,3	100,0	-19,6
Kokneses novads	36 124,2	36 092,3	99,9	-31,9

Krāslavas novads	107 805,9	107 646,3	99,9	-159,6
Krimuldas novads	34 208,2	33 994,1	99,4	-214,1
Krustpils novads	81 147,3	80 969,8	99,8	-177,5
Kuldīgas novads	175 504,6	175 519,1	100,0	14,5
Ķeguma novads	49 107,0	49 107,9	100,0	0,9
Ķekavas novads	27 326,3	27 313,1	100,0	-13,2
Lielvārdes novads	22 516,2	22 467,3	99,8	-48,9
Limbažu novads	117 019,0	117 021,1	100,0	2,1
Līgatnes novads	16 695,1	16 700,1	100,0	5,0
Līvānu novads	62 181,8	62 150,5	99,9	-31,3
Lubānas novads	34 591,7	34 634,6	100,1	42,9
Ludzas novads	96 315,7	96 341,5	100,0	25,8
Madonas novads	215 138,2	215 517,6	100,2	379,4
Mazsalacas novads	41 726,6	41 714,5	100,0	-12,1
Mālpils novads	21 984,5	21 948,6	99,8	-35,9
Mārupes novads	10 369,5	10 398,5	100,3	29,0
Naukšēnu novads	28 002,8	27 996,8	100,0	-6,0
Neretas novads	64 531,4	64 496,5	99,9	-34,9
Nīcas novads	35 069,6	35 057,7	100,0	-11,9
Ogres novads	98 986,3	98 706,1	99,7	-280,2
Olaines novads	30 032,5	29 806,0	99,2	-226,5
Ozolnieku novads	28 615,1	28 538,3	99,7	-76,8
Pārgaujas novads	48 512,4	48 529,2	100,0	16,8
Pāvilostas novads	51 523,4	51 522,7	100,0	-0,7
Pļaviņu novads	37 593,2	37 548,6	99,9	-44,6
Preiļu novads	36 333,4	36 305,9	99,9	-27,5
Priekules novads	51 936,5	51 962,2	100,0	25,7
Priekuļu novads	30 182,9	30 131,6	99,8	-51,3
Raunas novads	30 921,8	30 921,0	100,0	-0,8
Rēzeknes novads	251 977,5	251 430,4	99,8	-547,1
Riebiņu novads	62 755,8	62 734,8	100,0	-21,0
Rojas novads	30 880,7	30 879,7	100,0	-1,0
Ropažu novads	32 630,6	32 701,6	100,2	71,0
Rucavas novads	44 801,6	44 850,1	100,1	48,5
Rugāju novads	51 290,2	51 278,9	100,0	-11,3
Rundāles novads	23 201,8	23 188,0	99,9	-13,8
Rūjienas novads	35 238,6	35 233,8	100,0	-4,8
Salacgrīvas novads	63 690,7	63 691,7	100,0	1,0
Salas novads	31 724,4	31 728,4	100,0	4,0
Salaspils novads	12 696,1	12 615,1	99,4	-81,0
Saldus novads	168 115,2	168 061,9	100,0	-53,3
Saulkrastu novads	4 719,7	4 749,8	100,6	30,1
Sējas novads	22 950,9	22 954,5	100,0	3,6
Siguldas novads	36 043,8	36 039,4	100,0	-4,4
Skrīveru novads	10 537,6	10 541,0	100,0	3,4
Skrundas novads	55 536,4	55 534,3	100,0	-2,1
Smiltenes novads	94 149,0	94 159,1	100,0	10,1
Stopiņu novads	5 348,0	5 337,6	99,8	-10,4
Strenču novads	37 458,7	37 449,0	100,0	-9,7
Talsu novads	176 247,3	176 135,7	99,9	-111,6
Tērvetes novads	22 431,7	22 431,7	100,0	0,0

Tukuma novads	119 176,6	119 161,6	100,0	-15,0
Vaiņodes novads	30 642,3	30 652,3	100,0	10,0
Valkas novads	90 699,3	90 696,1	100,0	-3,2
Varakļānu novads	27 708,3	27 705,4	100,0	-2,9
Vārkavas novads	28 788,4	28 682,4	99,6	-106,0
Vecpiebalgas novads	54 242,5	54 149,4	99,8	-93,1
Vecumnieku novads	84 458,7	84 452,1	100,0	-6,6
Ventspils novads	245 690,8	245 640,8	100,0	-50,0
Viesītes novads	65 036,7	65 021,0	100,0	-15,7
Viļakas novads	63 909,4	63 877,7	100,0	-31,7
Viļānu novads	28 631,4	28 586,1	99,8	-45,3
Zilupes novads	30 863,3	30 858,1	100,0	-5,2
Kopā novados:	6 379 494,2	6 375 694,6	99,9	-3 799,6
t. sk. novadu pilsētās:				
Daugavpils	7 241,6	7 241,4	100,0	-0,2
Jelgava	6 030,1	6 040,7	100,2	10,6
Jēkabpils	2 555,6	2 548,2	99,7	-7,4
Jūrmala	9 741,8	9 802,3	100,6	60,5
Liepāja	6 784,4	6 768,4	99,8	-16,0
Rēzekne	1 733,5	1 748,0	100,8	14,5
Rīga	29 981,1	30 196,2	100,7	215,1
Valmiera	1 825,5	1 819,7	99,7	-5,8
Ventspils	5 638,4	5 729,3	101,6	90,9
Kopā republikas nozīmes pilsētās:	71 532,0	71 894,2	100,5	362,2
Kopā valstī:	6 451 026,2	6 447 588,8	99,9	-3 437,4

IEVĒRĪBAI

- Joprojām nav pilnībā kadastrāli uzmērīta Latvijas Republikas ārējā robeža, līdz ar to NĪVK IS reģistrētā Latvijas Republikas platība nākotnē var precizēties.
- Dzīvokļu īpašumos ietilpstošo zemes domājamo daļu, atbilstoši likumam “[Par dzīvokļa īpašumu](#)”, Zemes pārskatā iekļauj tajā nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupā, kāds noteikts zemei, uz kuras atrodas māja, kurā šis dzīvokļa īpašums atrodas.
- Konkrētās administratīvās teritorijas pašvaldību zemes īpašumos ietverti arī citu pašvaldību zemes īpašumi, ja tie atrodas šajā administratīvajā teritorijā.
- Ārvalstu fizisko un juridisko personu zemes atsevišķi Zemes pārskatā neuzrāda, bet tās iekļauj zemes sadalījumā pēc atbilstošā īpašnieka statusa.
- Dati par administratīvajām teritorijām, kurām mainījušās robežas administratīvās reformas rezultātā, ar iepriekšējiem gadiem nav salīdzināmi.
- Zemes pārskatā iekļautas arī zemes vienības, kurām NĪVK IS nav reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis.
- Zemes pārskatā kā pašvaldībai piekritīgas zemes ietvertas arī zemes vienības, uz kurām likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos izbeigtas zemes lietošanas tiesības, un par kurām pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu par zemes piekritību pašvaldībai saskaņā ar likumu „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”.

IZMAIŅAS 2010.GADĀ

2010.gadā, salīdzinot zemes sadalījumu pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā ar 2009. gadu, būtiskākās izmaiņas ir šādas (2.tabula):

- zemes īpašumu īpatsvars palielinājies par **2,3 %**;
- zemes lietojumu īpatsvars samazinājies par **0,9 %**;
- valstij piekritīgā zeme samazinājusies par **3,2 %**.

2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā

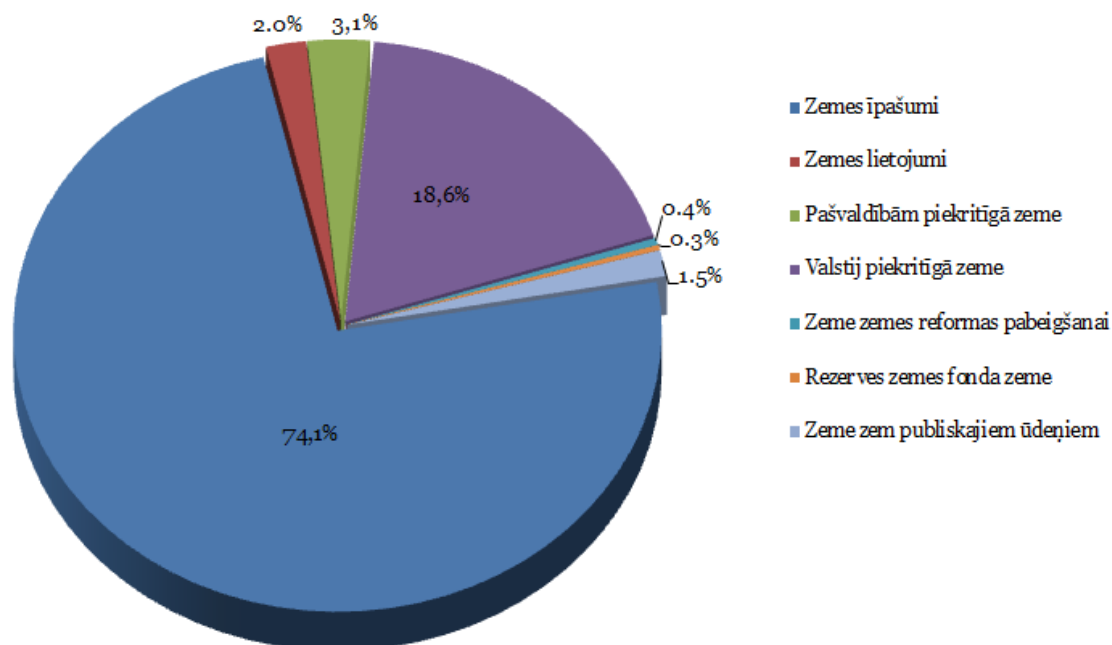
Zemes īpašuma tiesību statuss	uz 01.01.2010.			uz 01.01.2011.			Izmaiņas 2010. gadā %
	Zemes vienību skaits	Platība		Zemes vienību skaits	Platība		
		ha	%		ha	%	
Zemes īpašumi	779 046	4 632 045,6	71,8	792 034	4 776 657,3	74,1	2,3
Zemes lietojumi	53 079	186 693,5	2,9	38 503	131 841,7	2,0	-0,9
Pašvaldībām piekritīgā zeme	113 238	199 508,2	3,1	116 692	203 307,8	3,1	0,0
Valstij piekritīgā zeme	30 777	1 405 726,1	21,8	18 971	1 196 262,1	18,6	-3,2
Zeme zemes reformas pabeigšanai	10 053	27 052,8	0,4	9 049	25 964,1	0,4	0,0
Rezerves zemes fonda zeme	-	-	-	13 447	18 480,4	0,3	-
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	-	-	-	1 223	95 075,4	1,5	-
Valstī kopā:	986 193	6 451 026,2	100,0	989 919	6 447 588,8	100,0	-

1.attēls

Chart Area

Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2011. procentos no NĪVKIS reģistrētās platības)

2010.gadā izmaiņas zemes sadalījumā **pēc īpašuma tiesību statusa** (2.tabula) ir notikušas sekojošu procesu rezultātā:

- **turpinājies lietošanā piešķirtās zemes privatizācijas process** – agrāk noformētie zemes lietojumi ir pārgājuši īpašumu statusā, palielinot zemes īpašumu īpatsvaru par 2,3% un samazinot zemes lietojumu īpatsvaru par 0,9% salīdzinot ar 2009.gadu;
- **samazinājusies valstij piekritīgā zeme** – atbilstoši likuma „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)” 6.panta astotajai daļai zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai, ieskaitīta rezerves zemes fondā. Daļa no valstij piekritīgām zemes vienībām atbilstoši [Civillikuma](#) 1102.pantam un [Civillikuma](#) I pielikumam NĪVK IS norādīta kā zeme zem publiskajiem ūdeņiem.

Sadalījumā **pēc īpašnieka statusa**:

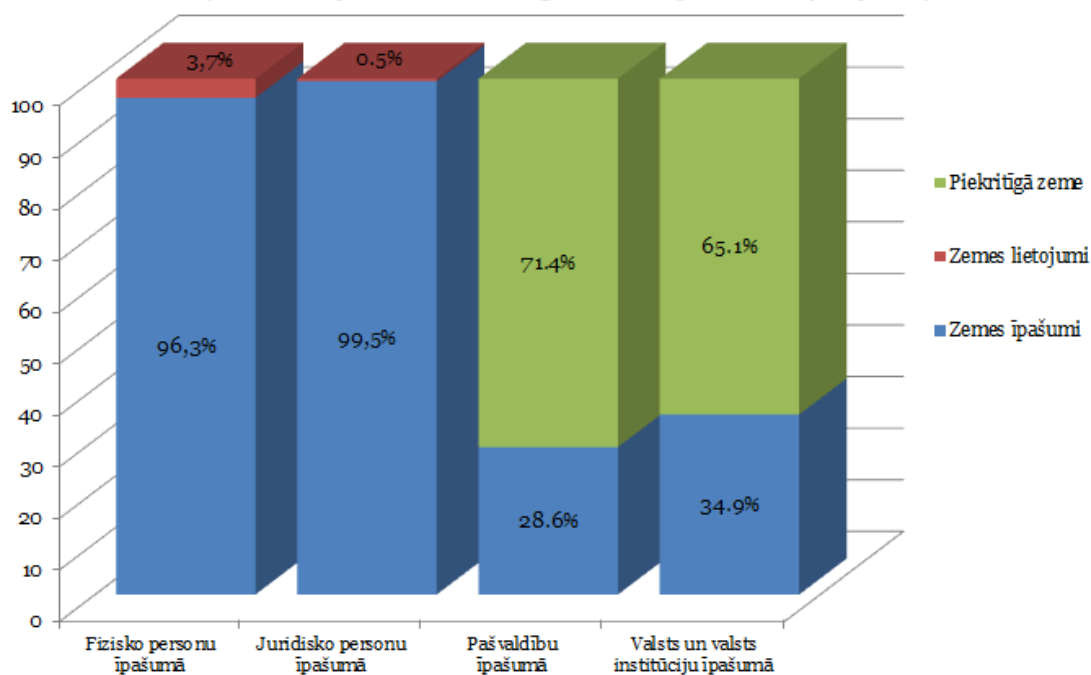
- 2009.gadā īpašumā esošās zemes platības un īpatsvara ziņā līdera lomu saglabā fizisko personu īpašumā esoša zeme (3., 4. tabula), lai gan to īpatsvars ir samazinājies par 0,5%, bet straujāks īpašumā esošās zemes īpatsvara pieaugums vērojams juridisko personu īpašumā un valsts institūciju īpašumā esošai zemei, attiecīgi par 1,6 % un 1,4 % salīdzinājumā ar 2009.gadu;
- kopumā lielākās **īpašumā un lietojumā** esošās zemes platības pieder fiziskajām personām, to īpatsvars – 53,5 % no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 1,3 % mazāk kā 2009.gadā, juridisko personu lietošanā un īpašumā esošās zemes platības sastāda 11,2 % no NĪVK IS reģistrētās platības, 2010.gadā juridisko personu īpašumā un lietojumā esošās zemes platības īpatsvars palielinājies par 1,6 % (8.tabula).

3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2011.)

Īpašumā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes īpašumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	663 973	3 322 143,8	69,5	51,5
Juridisko personu īpašumā	76 423	716 296,9	15,0	11,1
Pašvaldību īpašumā	23 949	81 316,3	1,7	1,3
Valsts institūciju īpašumā	9 618	642 620,6	13,5	10,0
Jaukta statusa kopīpašumā	18 071	14 279,7	0,3	0,2
Zemes īpašumi kopā:	792 034	4 776 657,3	100	74,1

Zemes īpašumu, lietojumu un piekritīgās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2011. procentos no NĪVK IS reģistrētās zemes īpašumu un lietojumu platības)

4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Jaukta statusa kopīpašumi	Īpašumi kopā
1995.* ¹	7,8	X	X	X	X	7,8
1996.	16,9	0,1	0,03	0,01	X	17,0
1997.	25,7	0,2	0,1	0,01	X	26,0
1998.	32,7	0,4	0,3	0,2	X	33,6
1999.	37,4	0,8	0,9	0,3	0,03	39,4
2000.	41,6	1,2	1,3	0,4	0,04	44,5
2001.	44,8	1,7	1,4	0,5	0,04	48,4
2002.	46,5	2,3	1,5	0,7	0,03	51,0
2003.	47,6	3,3	1,7	0,9	0,05	53,5
2004.	48,9	4,4	1,8	1,3	0,05	56,5
2005.	50,1	5,3	1,7	1,9	0,2	59,2
2006.	50,8	6,2	1,8	3,4	0,2	62,4
2007.	51,3	7,1	1,9	5,1	0,2	65,6
2008.	51,7	8,5	1,6	6,4	0,2	68,4
2009.	52,0	9,5	1,5	8,6	0,2	71,8
2010.	51,5	11,1	1,3	10,0	0,2	74,1

¹ 1995.gadā kā zemes īpašumi uzskaitīti tikai zemesgrāmatā reģistrētie īpašumi

5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2011.)

Lietošanā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes lietojumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu lietojumi	36 722	128 106,1	97,2	1,99
Juridisko personu lietojumi	1 781	3 735,6	2,8	0,06
Zemes lietojumi kopā:	38 503	131 841,7	100	2,05

6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Zemes lietojumi kopā
1995. ^{*2}	30,2	X	X	X	30,2
1996. [*]	68,8	X	X	X	68,8
1997.	30,2	2,2	6,6	29,8	68,8
1998.	23,1	1,9	6,7	29,1	60,7
1999.	19,3	1,8	6,2	29,2	56,5
2000.	17,0	1,4	5,1	29,2	52,7
2001.	14,3	1,0	4,5	29,5	49,3
2002.	12,6	0,8	4,3	29,4	47,1
2003.	11,7	0,7	3,9	29,2	45,5
2004.	10,3	0,7	3,4	28,9	43,3
2005.	8,7	0,6	3,1	28,2	40,6
2006.	7,5	0,5	2,6	26,7	37,3
2007.	5,8	0,4	2,6	25,0	33,8
2008.	4,4	0,2	1,0	21,7	27,3
2009.	2,8	0,1	X	X	2,9
2010.	2,1	0,1	X	X	2,0

7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2011.)

Gads	Pašvaldībām piekritīgā zeme	Valstij piekritīgā zeme	Zeme zemes reformas pabeigšanai	Rezerves zemes fonda zeme	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem
2009.	3,1	21,8	0,4	X	X
2010.	3,1	18,6	0,4	0,3	1,5

² Atzīmētajos gados zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2011.)

Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	663 973	3 322 143,8	51,5
Juridisko personu īpašumā	76 423	716 296,9	11,1
Pašvaldību īpašumā	23 949	81 316,3	1,3
Valsts institūciju īpašumā	9 618	642 620,6	10,0
Jaukta statusa kopīpašumi	18 071	14 279,7	0,2
Fizisko personu lietošanā	36 722	128 106,1	2,0
Juridisko personu lietošanā	1 781	3 735,6	0,1
Pašvaldībām piekritīgā zeme	116 692	203 307,8	3,1
Valstij piekritīgā zeme	18 971	1 196 262,1	18,5
Zeme zemes reformas pabeigšanai	9 049	25 964,1	0,4
Rezerves zemes fonda zeme	13 447	18 480,4	0,3
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 223	95 075,4	1,5
Valstī kopā:	989 919	6 447 588,8	100,0

ZEMES SADALĪJUMS PA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPĀM

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām ir mainīgs, un tiek nepārtraukti precizēts.

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā ar vislielāko īpatsvaru joprojām ir nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa “Lauksaimniecības zeme”. Tās aizņemtā platība 2010.gadā sastāda 59,9% no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,2 % jeb 10 662 ha mazāk kā 2009.gadā.

Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas “Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu” platība 2010.gadā palielinājusies par 5 085 ha, īpatsvars – par 0,1% (9.tabula).

Zemes pārskatā iekļautas 817 zemes vienības, kurām nav norādīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, zemes vienību platība- 1 583 ha.

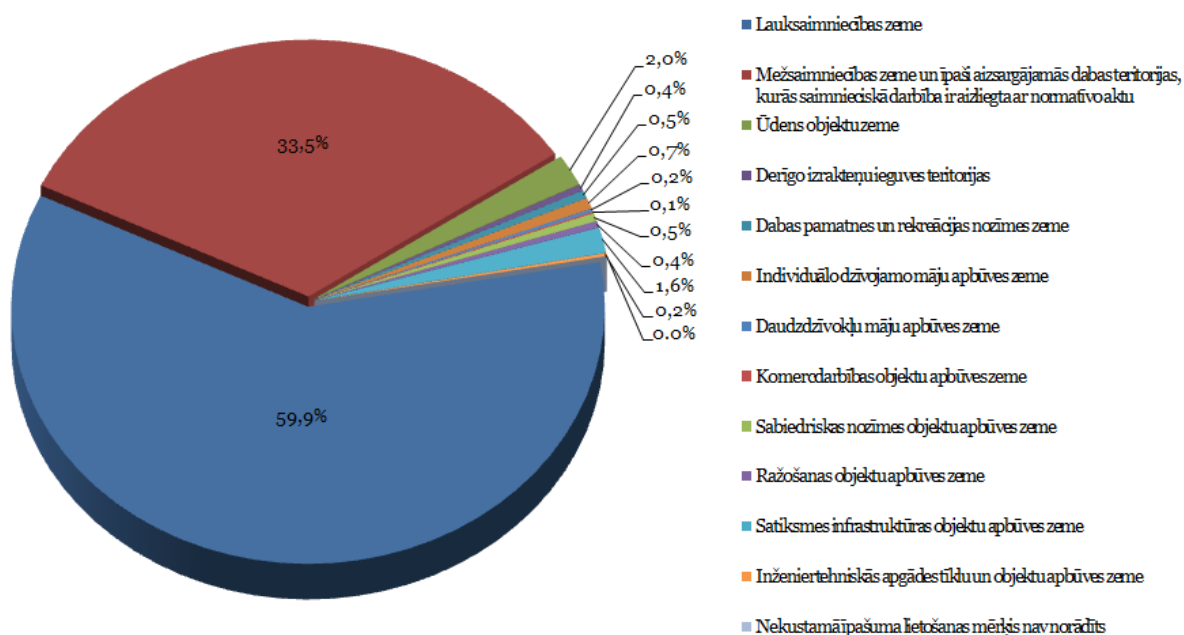
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2011.)

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVKIS reģistrētās kopplatības
01	Lauksaimniecības zeme	518 693	3 865 700,4	59,9
02	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	52 036	2 157 908,2	33,5
03	Ūdens objektu zeme	3 936	126 082,8	2,0
04	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	1 107	29 009,0	0,4
05	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	9 234	30 981,5	0,5
06	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	249 930	44 302,0	0,7
07	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	34 936	11 093,8	0,2
08	Komerdarbības objektu apbūves zeme	12 882	6 256,3	0,1
09	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	16 223	32 057,6	0,5
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	16 623	23 973,2	0,4
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	63 729	106 854,8	1,6
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	9 773	11 785,6	0,2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	817	1 583,6	0,0
	Valsti kopā:	989 919	6 447 588,8	100,0

3.attēls

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā

(uz 01.01.2011. procentos no NĪVKIS reģistrētās platības)

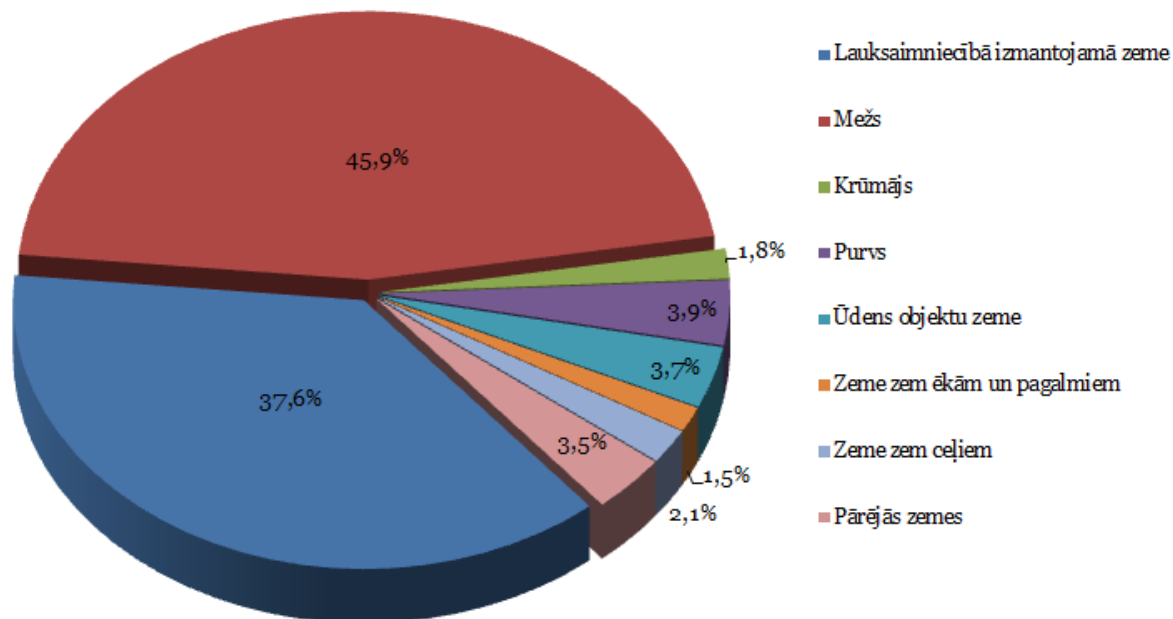
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2011.)

Zemes lietošanas veidi	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 423 231,1	37,6
Mežs	2 962 185,5	45,9
Krūmājs	114 409,7	1,8
Purvs	248 660,2	3,9
Ūdens objektu zeme	240 471,8	3,7
Zeme zem ēkām un pagalmiem	95 256,6	1,5
Zeme zem ceļiem	134 352,6	2,1
Pārējās zemes	229 021,3	3,5
Valstī kopā:	6 447 588,8	100,0

4.attēls

Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Latvijas Republikā

(uz 01.01.2011. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	LIZ	Mežs	Krūmājs	Purvs	Ūdens objektu zeme	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Zeme zem ceļiem	Pārējās zemes
1995.* ³	39,4	44,6	X	X	X	X	X	16,0
1996.* ⁴	39,0	44,3	X	X	X	X	X	16,7
1997.* ⁵	39,0	44,9	2,0	3,6	3,0	1,4	1,8	4,3
1998.* ⁶	38,7	44,1	1,9	3,9	3,2	1,4	2,0	4,8
1999.	38,5	44,2	1,9	3,9	3,3	1,4	1,9	4,9
2000.	38,5	44,4	1,9	4,2	3,3	1,4	1,9	4,4
2001.	38,4	44,3	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,6
2002.	38,3	44,5	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,5
2003.	38,3	44,7	1,8	3,9	3,6	1,4	2,0	4,3
2004.	38,2	45,0	1,8	3,8	3,6	1,4	2,1	4,1
2005.	38,1	45,2	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,9
2006.	38,0	45,4	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,8
2007.	37,9	45,5	1,8	3,9	3,7	1,4	2,1	3,7
2008.	37,7	45,7	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2009.	37,6	45,8	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2010.	37,6	45,9	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,5

Pēc zemes uzskaites datiem zemes lietošanas veidu sadalījums ir stabils un 2010.gadā nav būtiski mainījies. Saglabājas pēdējos gados novērojamā tendence samazināties lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībai un palielināties mežu platībai. Salīdzinot ar 2009. gadu, pērn samazinājies lauksaimniecībā izmantojamā zeme par 6 543 ha, tajā pašā laikā mežu platība palielinājusies par 6 693 ha, jeb par 0,1% palielinājies mežu platības īpatsvars NĪVK IS reģistrētajās platībās (10.,11. tabula).

³ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁴ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁵ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem

⁶ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem